

การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*

THE DEVELOPMENT OF BLENDED TACHING MODEL FOR ENGLISH
COMMUNICATION TO ENHANCE LIFE SKILL FOR STUDENTS OF
BAN MAHA CHAROEN SCHOOL UNDER SRAKAEW PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 1

มาลัย คงชมแพ่ง^{1*}, ชาอวฤทธิ์ จงเกษกรณ์²

Malai Kongchompaeng^{1*}, Chaowarit Jongkatkorn²

¹โรงเรียนบ้านมหาเจริญ สระแก้ว ประเทศไทย

¹Ban Maha Charoen Schools, Srakaew, Thailand

²มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ นครสวรรค์ ประเทศไทย

²Mahachulalongkornrajavidyalaya University NakhonSawan Campus, NakhonSawan, Thailand

*Corresponding author E-mail: jchaowarit@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน โดยจากศึกษาเอกสาร งานวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้อง 2) พัฒนารูปแบบฯ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 13 คน 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ โดยใช้การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จำนวน 30 คน และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบฯ โดยใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1.1) รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต มีสัดส่วนการผสมผสาน ร้อยละ 50:50 1.2) ทักษะชีวิต มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 1.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะชีวิต 2) รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .70) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = .66) 3) ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะชีวิตของนักเรียนทั้ง 4 องค์ประกอบในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .72)

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, เสริมสร้างทักษะชีวิต, การสอนแบบผสมผสาน

Abstract

This research aimed to 1) investigate the basic life skills and blended teaching model 2) development of blended model for English communication to enhance life skill for student 3) implement the blended model for English communication to enhance life skill for student 4) evaluate of blended model for English communication to enhance life skill for students by questionnaire with 83 sample . The results of this research found that's; 1) the basic life skills and blended teaching model consisted 3 components namely; 1. 1) English communication teaching blended model to develop life skill were 50:50 1. 2) life skill were 4 components namely; Self-awareness and empathy, critical thinking, decision making and creative problem solving, coping with emotion and coping with stress, Interpersonal relationship 1. 3) The student's achievement were achievement in English communication and life skill. 2) The blended model for English communication to enhance life skill for student was actually feasibility at the highest level ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .70) and propriety at the highest level ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = .66). 3) The student's achievement in English communication after being taught using was higher than before statistically at the .01 level of significance, and life skill of students total was high level. 4) The related are satisfied to blended model for English communication to enhance life skill for students was the highest level ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .72).

Keywords: Model Development, English Communication Teaching, Enhance Life Skill, Blended Teaching

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ส่งผลต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการจัด การเรียนการสอนในทุกกระตบการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนก็มีความหลากหลายยิ่งขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัลจัดว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นความสนใจผู้เรียน จูงใจให้อยากเรียนและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ อีกทั้งยังตอบสนองการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาและฝึกฝนทักษะการสื่อสารด้วยตัวเองได้ (Serrano, D. R., Et al. , 2019; Wang, Y. , 2020; Cecibel, V. G. R., Et al, 2020) สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปี 2563 ที่ระบาดไปทั่วโลกทำให้แต่ละประเทศต้องปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตเป็นแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) หลายประเทศมีการปรับการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบทางไกลโดยให้ผู้เรียนเรียนอยู่ที่บ้านในพื้นที่ที่ปลอดภัยจากโรคระบาด สถาบันการศึกษาสามารถเปิดทำการได้ และการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนในห้องเรียนซึ่งเรียกว่า การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ได้ถูกหยิบยกมาใช้ในหลายประเทศ (Lyst, C., 2020)

จากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาภาษาอังกฤษให้สามารถฝึกและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนได้ (Thu My, N., &

Minh H, T., 2020; Olivares, J., 2020) และผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างชาติมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบผสมผสานในระดับมาก (Thu My, N., & Minh H, T., 2020; Olivares, J., 2020; Visser, P., & Sukavatee, P., 2020) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ เช่น ยูทูป บล็อกและเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกสนใจและมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้สอนยังสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ เช่น เพลงภาษาอังกฤษ คลิปภาพยนตร์ และแบบฝึกออนไลน์ มาช่วยพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จิรารัตน์ ประยูรวงษ์., 2562)

ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งมีทักษะชีวิตเป็นจุดเน้นด้านความสามารถทักษะที่เด็กและเยาวชนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา มีการเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน เป็นภูมิคุ้มกันพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับปัญหาและความท้าทายในการดำรงชีวิตในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 54.23 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70.00 (โรงเรียนบ้านมหาเจริญ, 2564) รวมทั้งปัญหาในการเรียนแบบผสมผสานในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามที่ได้กล่าวมา การศึกษาครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในปีการศึกษา 2565 โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวของ Spector, et al ใน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการใช้ภาษาในขั้นตอนนี้ ผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาและกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ 2) ขั้นฝึกการใช้ภาษา โดยออกแบบชุดกิจกรรมและแบบฝึกในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนต้องการเวลาฝึกและเวลาในการพัฒนาต่างกัน 3) ขั้นนำภาษาไปใช้ หลังจากนั้นกลับมาห้องเรียนอีกครั้งเพื่อทำกิจกรรมและนำเสนอผลงานกลุ่มในห้องเรียน เพื่อให้ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ อธิบายเพิ่มเติมและตอบข้อสงสัย 4) ขั้นทบทวนบทเรียน สามารถทบทวนในรูปแบบออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกซ้ำไปซ้ำมาได้จนกว่าจำและเข้าใจบทเรียนได้ 5) ขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลป้อนกลับ ผู้สอนวัด ประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียน และสรุปบทเรียน (Spector, et al, 2016) ขั้นตอนนี้สามารถทำทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ โดยการประเมินผลควรประเมินทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน และพัฒนาทักษะชีวิตโดยวิธีสอนแบบบูรณาการ (Teaching an Integrated) มีการสอดแทรกกิจกรรม R-C-A ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้คำถามตามแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2554 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยสูงขึ้น ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทักษะชีวิตในการทำงานของนักเรียน และพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนให้ดีขึ้น ตลอดจนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้สูงขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
2. พัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ
3. ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ



4. ประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน โดยการสังเคราะห์เอกสาร มีดังนี้

1.1 วิธีดำเนินการ โดยการศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต รูปแบบการสอนผสมผสาน การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความพึงพอใจ

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนผสมผสาน

1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เอกสาร งานวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

1.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ มีดังนี้

2.1 วิธีดำเนินการ

2.1.1 การยกร่างรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานมีดังนี้

2.1.1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนผสมผสานที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมายกร่างรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1.1.2) ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบรูปแบบการสอน

2.1.1.3 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข และจัดทำเป็นร่างรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน

2.1.2 ขั้นที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน มีการดำเนินการดังนี้

2.1.2.1 นำร่างรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม และจัดทำร่างแบบสอบถาม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา

2.1.2.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) โดยเกณฑ์ค่าดัชนีของความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2551) ผลการหาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

2.1.2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านคลองน้ำใส เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548) ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ .824

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบตรวจคุณภาพของรูปแบบ โดยตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

2.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผลมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 13 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากโรงเรียนบ้านมหาเจริญ ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบรูปแบบ

2.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันที่ 12 มีนาคม 2565 เวลา 09.00 - 12.00 น. ณ โรงแรมรัตนชล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

2.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการสอน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ

3.1 วิธีดำเนินการ

3.1.1 ประชุมชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู นักเรียนและผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ ในปีการศึกษา 2565

3.1.2 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ

3.1.3 ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ

3.1.4 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน มีวิธีการสร้าง ดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ กำหนดรูปแบบและจำนวนข้อสอบ คือสร้างเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ การให้คะแนนตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดไม่ได้คะแนน

3.2.1.2 นำข้อสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์มีความสัมพันธ์กับข้อสอบแต่ละข้อ โดยหาค่า IOC พบว่าแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

3.2.1.3 นำข้อสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนบ้านคลองน้ำใส ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน



3.2.1.4 นำผลการทดสอบมาหาคุณภาพของข้อสอบ โดยการหาค่าความยากและอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ คัดเลือกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 20 ถึง 1.00 ได้ข้อสอบจำนวน 10 ข้อ ตามที่ต้องการ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.50 ถึง 0.80 และมีอำนาจจำแนก (α) ตั้งแต่ 0.33 ถึง 0.67

3.1.2.5 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 10 ข้อ มาหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน สูตรที่ 20 (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.984

3.1.2.6 จัดพิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.2 แบบประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.2.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะชีวิต

3.2.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทักษะชีวิต ใน 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และองค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น จำนวน 64 ข้อ

3.2.2.3 หาคุณภาพของแบบประเมินทักษะชีวิตที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

3.2.2.4 คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้วิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00

3.2.2.5 หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินทักษะชีวิตโดยทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนบ้านคลองน้ำใส ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 30 คน ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.80

3.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านมหาเจริญ จำนวน 30 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และทำแบบทดสอบก่อนเรียน

3.4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียน ซึ่งใช้เวลาทำการสอน จำนวน 7 ชั่วโมง

3.4.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

3.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3.5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.1.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คำนวณโดยการหาค่าที (t-test) (ประภาพรณ เส็งวงศ์, 2550)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.5.2.1 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (ประภาพรณ เส็งวงศ์, 2550)

3.5.2.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นรายข้อจากการวิจัยได้ข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .22 - .74 และมีค่าระดับความยากง่ายอยู่ระหว่าง .43 - .73

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ

4.1 วิธีดำเนินการ โดยการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจ มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

4.2.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของลิเคิร์ท

4.2.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อรูปแบบการสอน ใน 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยในแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

4.2.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ชุดเดิม พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากนั้นก็ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนบ้านคลองน้ำใสที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อไป

4.3 กลุ่มเป้าหมาย จำแนกเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.3.1 ประชากร จำนวน 105 คน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 42 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน และผู้ปกครอง จำนวน 30 คน (กำหนดให้นักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน)

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 33 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 24 คน และผู้ปกครอง จำนวน 23 คน

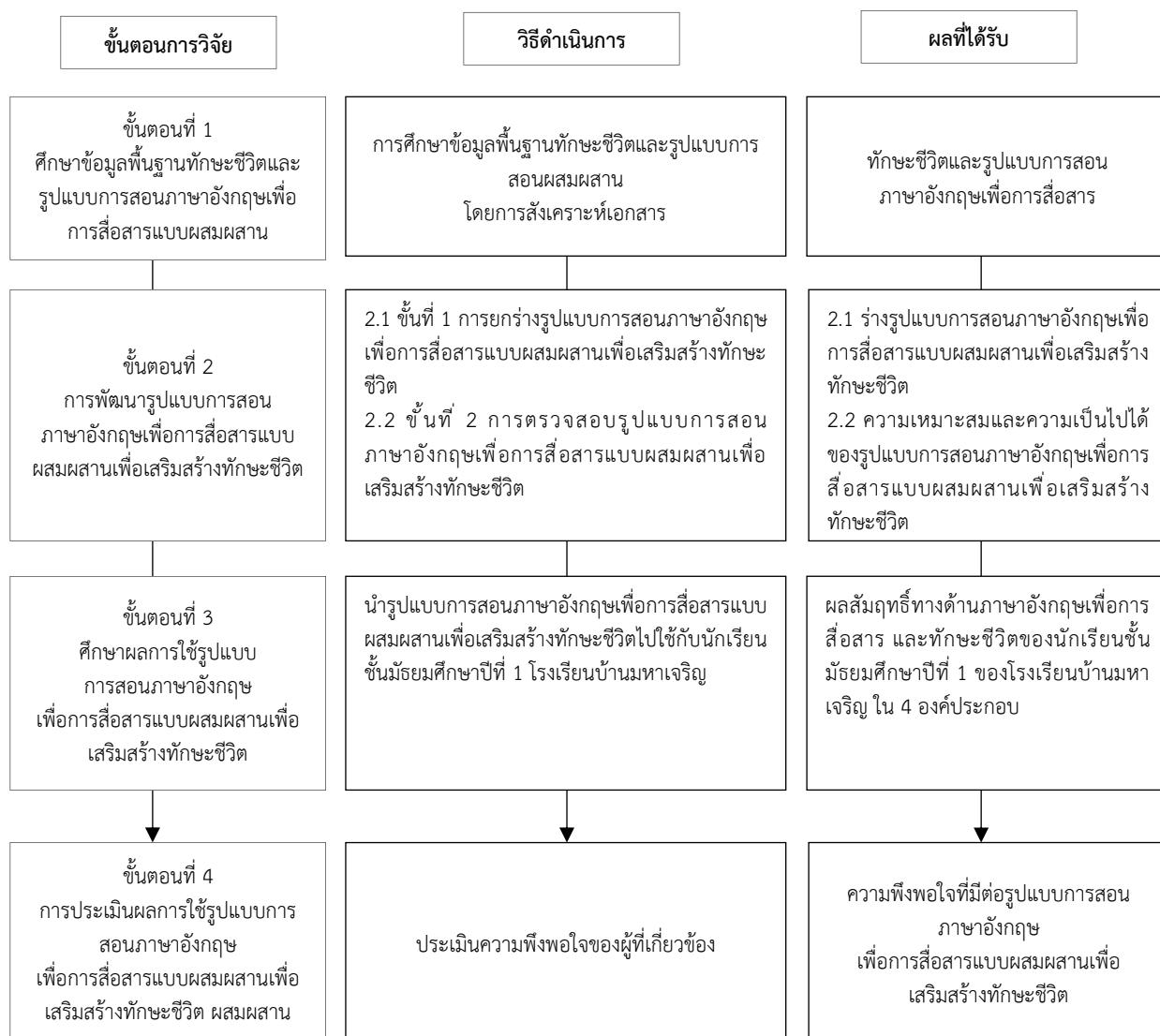
4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1 ดังนี้



ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย



ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานในสัดส่วน 50:50 กล่าวคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Online และ On hand ร้อยละ 50 และแบบ Onsite ร้อยละ 50 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ทำกิจกรรมในชั้นเรียน ทำความเข้าใจในการเรียนในบทเรียนออนไลน์ หลังจากนั้นให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์ และฝึกปฏิบัติที่บ้าน ร้อยละ 50 โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำ แบบฝึกหัด ทำกิจกรรม ส่งงาน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากเว็บไซต์และไลน์กลุ่มที่ครูผู้สอนจัดให้ ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการสอนภาษาอังกฤษ

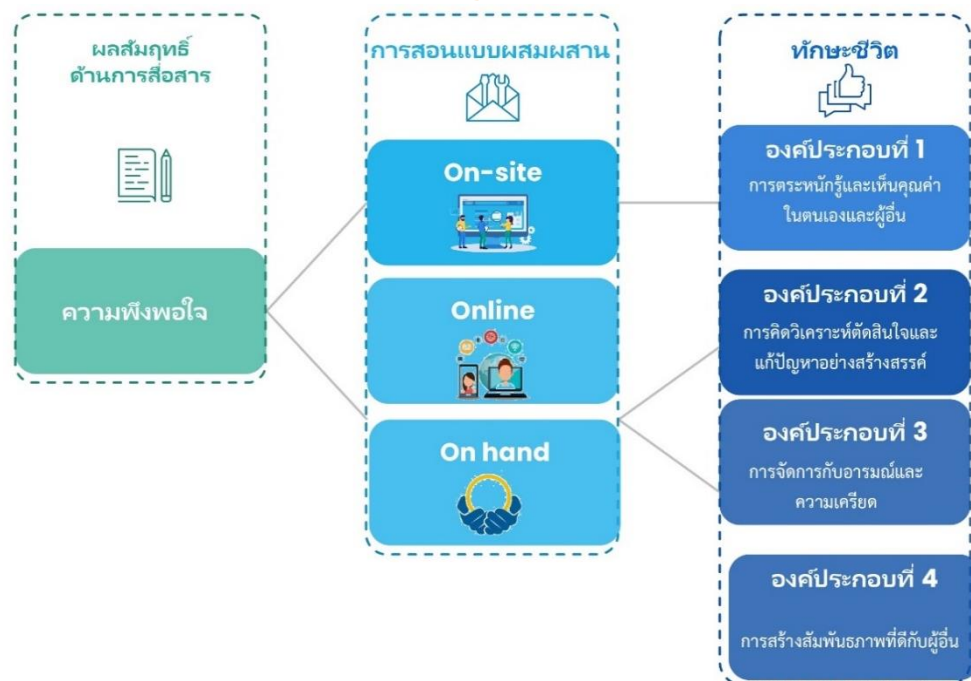


เพื่อการสื่อสารใน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการใช้ภาษาในขั้นตอนนี้ ผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาและกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ 2) ขั้นฝึกการใช้ภาษาโดยออกแบบชุดกิจกรรมและบทเรียนออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนต้องการเวลาฝึกและเวลาในการพัฒนาต่างกัน 3) ขั้นนำภาษาไปใช้ หลังจากนั้นกลับมาห้องเรียนอีกครั้งเพื่อทำกิจกรรมและนำเสนองานกลุ่มในห้องเรียน เพื่อให้ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ อธิบายเพิ่มเติมและตอบข้อสงสัย 4) ขั้นทบทวนบทเรียน สามารถทบทวนในรูปแบบออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกซ้ำไปซ้ำมาได้จนกว่าจำและเข้าใจบทเรียนได้ 5) ขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลป้อนกลับ ผู้สอนวัดประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียน และสรุปบทเรียนขั้นตอนนี้สามารถทำทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ เช่น การทำแบบทดสอบออนไลน์ด้วย Quizizz เป็นต้น

1.2 องค์ประกอบที่ 2 ทักษะชีวิต เป็นการกระทำหรือการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านความสามารถในการจัดการกับชีวิตหรือพฤติกรรมที่แสดงออกในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 4 ทักษะได้แก่ ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นแต่ละทักษะประกอบด้วยพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดหรือแบบประเมิน โดยวิธีสอนแบบบูรณาการ (Teaching an Integrated) มีการสอดแทรกกิจกรรม R-C-A ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้คำถามตามแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต โดยวิธีการสะท้อน (R: Reflect) ความรู้สึกและความคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม เชื่อมโยง (C: Connect) กับประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาหรือที่ตนเองได้เรียนรู้มาแล้ว เป็นองค์ความรู้ใหม่ แล้วนำมาปรับใช้ (A: Apply) ในชีวิตประจำวันของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.3 องค์ประกอบที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานในสัดส่วน 50:50 กล่าวคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Online และ On hand ร้อยละ 50 และแบบ Onsite ร้อยละ 50 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ทำกิจกรรมในชั้นเรียน ทำความเข้าใจในการเรียนในบทเรียนออนไลน์ หลังจากนั้นให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์ และฝึกปฏิบัติที่บ้าน ร้อยละ 50 โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรม ส่งงาน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากเว็บไซต์และไลน์กลุ่มที่ครูผู้สอนจัดให้ ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ องค์ประกอบที่ 2 ทักษะชีวิต เป็นการกระทำหรือการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านความสามารถในการจัดการกับชีวิตหรือพฤติกรรมที่แสดงออกในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 4 ทักษะได้แก่ ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นแต่ละทักษะประกอบด้วยพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดหรือแบบประเมิน และองค์ประกอบที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบพบว่ามีเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงรูปแบบได้ดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ

3. ผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวม ทั้ง 4 องค์ประกอบ มีพฤติกรรมทักษะชีวิต อยู่ในระดับมาก

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ โดยการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการผลการศึกษาเรื่อง รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญข้างต้น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตและรูปแบบการสอนผสมผสาน มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่ 1 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานในสัดส่วน 50:50 กล่าวคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Onsite ร้อยละ 50 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ทำกิจกรรมในชั้นเรียน ทำความเข้าใจในการเรียนในบทเรียนออนไลน์ หลังจากนั้นให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์ และฝึกปฏิบัติที่บ้าน ร้อยละ 50 โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรม ส่งงาน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากเว็บไซต์และไลน์กลุ่มที่ครูผู้สอนจัดให้ ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ องค์ประกอบที่ 2 ทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 4 ทักษะได้แก่ ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ทักษะการคิดวิเคราะห์หัดตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นแต่ละทักษะประกอบด้วยพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ซึ่งสามารถวัดได้จาก

แบบวัดหรือแบบประเมิน องค์ประกอบที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ศักดิ์นคร สีหอแก้ว ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการปฏิบัติทักษะชีวิตอยู่ในระดับน้อย ครูผู้สอนและนักเรียนมีความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตในระดับมาก (ศักดิ์นคร สีหอแก้ว และคณะ, 2558) และสอดคล้องกับการวิจัยของ สกล วรเจริญศรี ได้ศึกษาทักษะชีวิตและการสร้างโมเดลกลุ่มฝึกรวมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะชีวิตของนักเรียน วิจัยพบว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะชีวิตประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบทักษะด้านสังคมองค์ประกอบทักษะด้านความคิดและองค์ประกอบทักษะด้านการเผชิญทางอารมณ์มีค่าความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถวัดองค์ประกอบของทักษะชีวิตได้ (สกล วรเจริญศรี, 2550)

2. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการสอนได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรง มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนโดยตรง มีการพัฒนาแก้ปัญหาทักษะชีวิตในสภาพจริง ทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Griffin, K. W., & Botvin, G. J. ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการป้องกันในโรงเรียนกับวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในการใช้ยาเสพติดในระยะต้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับโปรแกรมการฝึกทักษะชีวิตที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ได้รายงานว่ามีอัตราการใช้ยาเสพติดในระดับต่ำมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกทักษะ (Griffin, K. W., & Botvin, G. J., 2003) และสอดคล้องกับการวิจัยของ ศักดิ์นคร สีหอแก้ว ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต มีลักษณะเป็นแบบแผนจำลอง ที่เป็นเอกสารประกอบด้วย คำชี้แจง หลักการแนวคิดทฤษฎี โครงสร้างเนื้อหา มาตรฐาน/ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล มีความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง มีคุณภาพด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ศักดิ์นคร สีหอแก้ว และคณะ, 2558)

3. การทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ มีพฤติกรรมทักษะชีวิต อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการสอนที่นำมาใช้ทดลองมีคุณภาพ เชื่อถือได้มีความตรงเชิงเนื้อหา มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสาระการเรียนรู้ โดยยึดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตตามแนวทางหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ทำให้ผู้เรียนสามารถทำการประเมินตนเองได้ ซึ่งเป็นการประเมินที่เกี่ยวข้องกับคุณค่า สมรรถนะ และความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ Johnson, D. W. & Johnson, R.T. ได้ทำการประเมินและเป็นทางเลือกให้กับครูผู้สอนเพื่อทำการประเมินนักเรียนหลายวิธี เช่น การใช้แฟ้มผลงาน แบบตรวจสอบรายการอนุทินแสดงความรู้สึก RUBRICs การประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน (Johnson, D. W. & Johnson, R.T., 2020) ดังที่ Griffin, K. W., & Botvin, G. J. ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการป้องกันในโรงเรียนกับวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในการใช้ยาเสพติด ผลจากการศึกษาพบว่า หลังจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้ารับการฝึกทักษะชีวิตจะมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับการใช้ยาเสพติด (Griffin, K. W., & Botvin, G. J., 2003) และสอดคล้องกับ นฐมล สาดบางเคียน ที่ได้ศึกษาพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน



ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน และมีการซักถามข้อสงสัย ส่วนใหญ่เข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ทุกกิจกรรม มีผลการทดลองใช้คำถามเทคนิค R-C-A-S โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ผลการปฏิบัติกิจกรรมทักษะชีวิตมีระดับคุณภาพดีเยี่ยม และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษมีคุณภาพระดับดีเยี่ยมเช่นกัน (นฐมล สาดบางเคียน, 2556)

4. การประเมินผลรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นฐมล สาดบางเคียน ที่ได้ศึกษาพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบวัดทักษะชีวิตมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเชิงโครงสร้างค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะชีวิตที่ดีขึ้นและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด 3) ภาพรวมพบว่าองค์ประกอบทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นฐมล สาดบางเคียน, 2556)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์ประกอบที่ 1 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานในสัดส่วน 50:50 กล่าวคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Online และ On hand ร้อยละ 50 และแบบ Onsite ร้อยละ 50 ดำเนินการสอนโดยบูรณาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใน 5 ขั้นตอน คือ 1.1) ขั้นสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการใช้ภาษาในขั้นตอนนี้ ผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาและกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ 1.2) ขั้นฝึกการใช้ภาษาโดยออกแบบชุดกิจกรรมและแบบฝึกในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนต้องการเวลาฝึกและเวลาในการพัฒนาต่างกัน 1.3) ขั้นนำภาษาไปใช้ หลังจากนั้นกลับมาห้องเรียนอีกครั้งเพื่อทำกิจกรรมและนำเสนองานกลุ่มในห้องเรียน เพื่อให้ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ อธิบายเพิ่มเติมและตอบข้อสงสัย 1.4) ขั้นทบทวนบทเรียน สามารถทบทวนในรูปแบบออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกซ้ำไปซ้ำมาได้จนกว่าจำและเข้าใจบทเรียนได้ 1.5) ขั้นประเมินผลและให้ข้อมูลป้อนกลับ ผู้สอนวัดประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียน และสรุปบทเรียน ขั้นตอนนี้สามารถทำทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ เช่น การทำแบบทดสอบออนไลน์ด้วย Quizizz เป็นต้น 2) องค์ประกอบที่ 2 ทักษะชีวิต ในการสอนทักษะชีวิต ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นแต่ละทักษะประกอบด้วยพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดหรือแบบประเมิน โดยวิธีสอนแบบบูรณาการ (Teaching an Integrated) มีการสอดแทรกกิจกรรม R-C-A ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้คำถามตามแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต โดยวิธีการสะท้อน (Reflect) ความรู้สึกและความคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม เชื่อมโยง (Connect) กับประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาหรือที่ตนเองได้เรียนรู้มาแล้ว เป็นองค์ความรู้ใหม่แล้วนำมาปรับใช้ (Apply) ในชีวิตประจำวันของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยครูหรือผู้จัดกิจกรรมเป็นผู้ตั้งประเด็นคำถาม หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเรียนการสอนเนื้อหาสาระในหลักสูตรแล้ว เพื่อให้ผู้เรียนเปิดเผย

ตัวเอง ผ่านการสะท้อนความรู้สึกหรือมุมมอง (Reflect) ได้คิดเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน (Connect) และได้ประยุกต์ความรู้ (Apply) ไปใช้ในชีวิตจริงของผู้เรียน 3) องค์ประกอบที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และใช้แบบประเมินทักษะชีวิต หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมหาเจริญ เสร็จสิ้นแล้ว โดยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ 1) ผู้ที่จะนำรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตควรจะต้องศึกษาการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบผสมผสาน โดยศึกษากิจกรรมทักษะชีวิต และการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระรายวิชาเข้าด้วยกันอย่างเข้าใจก่อนจัดการเรียนการสอน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบนี้ ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และการปฏิบัติกิจกรรมซ้ำ ๆ บ่อยครั้งจนเป็นนิสัย สอดแทรกหลักจิตวิทยาและแนะแนวการศึกษา 3) ควรมีการประเมินระยะติดตามผลเป็นระยะเป็นช่วงเวลา 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อตรวจสอบความคงทนพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียน 4) ควรจะมีการพัฒนาทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนด้วยวิธีการอื่นเพิ่มเติม เพื่อลดปัญหาความกดดันทางจิตใจและความเครียดของผู้เรียน และ 5) ควรมีการวิจัยที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- จิรารัตน์ ประยูรวงษ์. (2562). Digital Learning การเรียนรู้ภาษาอังกฤษบนโลกดิจิทัลในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 13(1), 210-223.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2551). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิต.
- นฐมล สาดบางเคียน. (2556). การพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิต ตามจุดเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 6(1), 10-15.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ประภาพรณ เสี่ยงศ์. (2550). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: อี.เค.บุ๊คส์.
- โรงเรียนบ้านมหาเจริญ. (2564). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2564. สระแก้ว: โรงเรียนบ้านมหาเจริญ.
- ศักดิ์นคร สีหอแก้ว และคณะ. (2558). รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 9(1), 53-66.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกล วรเจริญศรี. (2550). การศึกษาทักษะชีวิตและการสร้างโมเดลกลุ่มฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนวัยรุ่น. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). การเสริมสร้างทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

- Cecibel, V. G. R., Et al. (2020). A Blended Learning System in EFL for Improving Listening and Speaking Competence. *Journal of Alternative Perspectives in the Social Sciences*, 10(3), 673-690.
- Griffin, K. W., & Botvin, G. J. (2003). Effectiveness of a Universal Drug Abuse Prevention Approach for Youth at High Risk for Substance Use Initiation. *Preventive Medicine*, 36(1), 1-7.
- Johnson, D. W. & Johnson, R.T. (2020). *The Nuts and Bolts of Cooperative Learning*. Minnesota: Interaction Book Company.
- Lyst, C. (2020). Coronavirus: What is a blended model of learning? Retrieved May 22, 2020, from <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-524171>.
- Olivares, J. (2020). The Enhancement of English-Speaking Ability of the Visually Impaired Students Using Blended Learning. *Udon Thani Rajabhat University Academic Journal*, 8(1), 56-62.
- Serrano, D. R., Et al. . (2019). Technology-enhanced Learning in Higher Education: How to Enhance Student Engagement through Blended Learning. *European Journal of Education*, 54(2), 273-286.
- Spector, et al. (2016). Technology Enhanced Formative Assessment for 21st Century Learning. *Journal of Educational Technology & Society*, 19(3), 58-71.
- Thu My, N., & Minh H, T. (2020). Information Technology Freshmen' Attitudes towards English Language Learning with Blended Learning Course at FPT Polytechnic College. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 10(8), 665-670.
- Visser, P., & Sukavatee, P. (2020). Effects of the Genre-Based Writing Instructional Module in a Blended Learning Environment. *Journal of Education Naresuan University*, 22(2), 1-17.
- Wang, Y. . (2020). A Study on College English High-efficiency Class Based on Blended Teaching Mode of Flipped Classroom in Theory and Practice. *Language Studies*, 10(9), 1066-1071.